

Հովհաննես Թումանյան

Հոգեհան

(Լեզենդա)

Փոցխովի ձորում ծաղկում էր Շամոն,
Կուսական գարուն ու սեր շքնչելով,
Փոցխովի ձորում թոշնում էր Համոն,
Ծաղիկ աղջրկա սիրուց տանջվելով:

Չէ՛, չեն հավատում իսկի քո սերին,
Դու սուտ ես ասում, դու չես սիրում ինձ...
Ասում էր Շամոն սիրահար տղին
Ու հեռո՛ւ-հեռու հըրում իրանից:

Ու դարձյալ գրնաց տղիան սիրակեզ.

Ո՞ր կըրակն ընկնեն, Շամո, որ գըթաս.
Սիրտս չեն կարող, թե հանեն տեսնես
Ի՞նչ անեն ուրիշ, որ ինձ հավատաս:

Տեսնո՞ւմ ես, ահա, ասավ աղջիկը,
Ցույց տալով լերան գագաթը ահեղ.

Ինձ դիր քո ուսին, սրբինգրդ փրչիր,
Ու վե՛ր, պարելով՝ տար մինչև այնտեղ:

Երբ որ կրհասնենք էն սարի գրլխին,
Այնժամ կիմանամ, որ սիրում ես ինձ,
Այնտեղ կըլինեն ես քո սիրուհին,

Ու սիրով կապված կիջնենք այնտեղից:

Ու դրրավ ուսին սիրած աղջրկան,
Սրինգը հրնչեց, ըսկըսեց պարը,
Ճանապարհ ընկավ սիրահար տրդան
Դեպի ամպամած լեռան կատարը:

Գընում է, գընո՛ւմ սեպ ժայռերն ի վեր,
Ու պար է գալի, և անվերջ ածում.
Դեռ շա՛տ է հեռու... որտե՛ղ ես դու դեռ...
Դու ինձ չես սիրում, դու սուտ ես ասում...

Ծալվում են հոգնած ծընկները տակին,

Քրրտինքը վազում ճակատից ներքև,
Բերանն է հասել թրոշում է հոգին,
Աչքերը մթնում, շընչում հևիհև:

Չէ՛, չեն հավատում ես դեռ քո սերին,
Դեռ շատ է հեռու գագաթը լեռան...

Ասում է Շամոն նրստած ուսերին,
Ճըգնում է նորից ուժասպառ տրդան:

Արդեն ամպերի տակին է պարում:

Մոտիկ է արդեն գագաթը ձյունոտ,
Վերջին ուժերը հավաքում, լարում,

Գարձյալ մի պըտույտ, դարձյալ մի ոլորտ...

Մի քիչ էլ... քիչ էլ... վերջապես հասավ,
Վայր դըրավ ուսից սարի կատարին.
Հոգիս հանեցիր, օ՛ֆ Շամո... ասավ,
Ասավ ու ընկավ սրբինգը ձեռին:

Այժմ քո սերին հավատում եմ ես,
Այս ժամից ահա քունն եմ հավիտյան,
Ճըշաց աղջիկը, գըրկեց վերջապես,
Գըրկեց Համոյի... դիակն անկենդան:

Այժմ էլ ժեռուտ սարի գագաթին

Դեռ ցույց են տալի մի հին գերեզման,
Պատմում, ափսոսում անբախտ իգիթին,
Ու սարի անունն ասում Հոգեհան...

1901